

חוברת עבודה

חומש דברים

פרק א'

שם:

משפחה:

עריכה: יוסף וקסמן

תוכן החומש	כינוי חז"ל	חומש
בריאת העולם והאבות הקדושים	הישר	בראשית
יציאת מצרים, מתן תורה והקמת המשכן	הגאולה	שמות
דיני הקורבנות, דיני הטהרה ומצוות נוספות	כהנים	ויקרא
קורות ישראל ב-40 שנות נדודיהם במדבר	פקודים	במדבר
דברי הפרידה של משה רבנו מעם ישראל	משנה תורה	דברים

דברי הפרידה של משה נאמרו מא' בשבט עד ז' באדר, בשלושים ושבעה ימי חייו האחרונים, כאשר הגיע לפסגת הישגיו הרוחניים.

הדברים הנאמרים בשעה זו הם בבחינת תמצית נפשו הגדולה של משה האוצר בתוכו את התורה כולה.

פסוק א'

1. מתחו קווים בין המילה לביאורה

○ מחלוקת קרח/ לשון הרע של מרים	○ אלה הדברים
○ חוסר אמונה בים סוף: א. כשהגיעו לים אמרו	○ במדבר
○ המבלי אין קברים במצרים. ב. כשיצאו מהים אמרו	○ בערבה
○ שהמצרים יוצאים מצד שני	○ מול סוף
○ דברי תוכחות	○ בין פארן ובין תופל ולבן
○ חוסר האמונה והכעסת ה' במדבר	○ וחצרות
○ עגל שעשו בגלל רוב זהב שהיה להם	○ ודי זהב
○ חטא המרגלים במדבר פארן, ותפלו/ התלוננו על	
○ המן שהוא לבן	
○ חטא בעל פעור (בערבות מואב)	

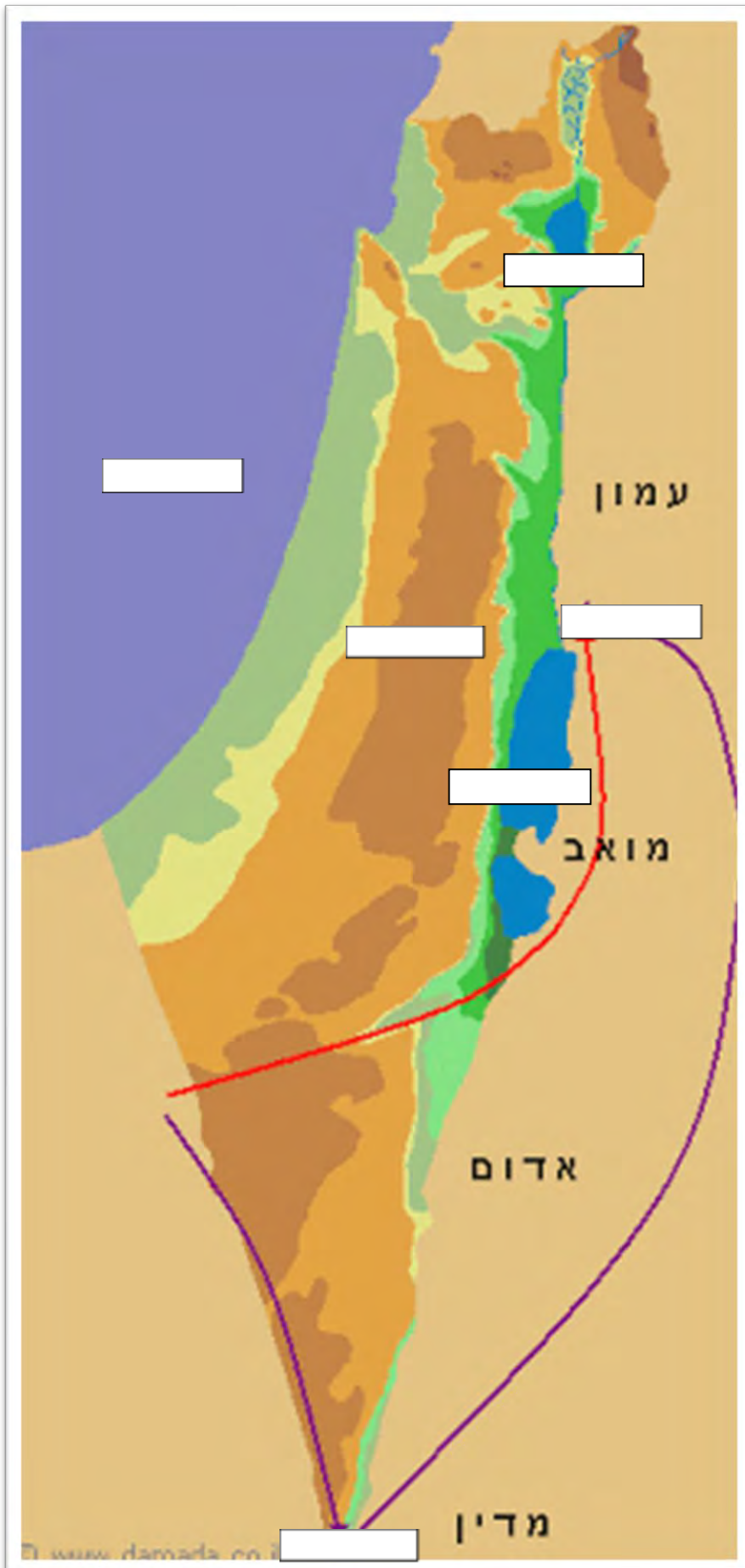
2. למה לא כתוב בפירוש מהם הדברים? (רש"י)

---

3. "אל כל ישראל" - מה ההדגשה? (רש"י)

מלאו את שמות המקומות במקום הנכון:

- < ים המלח
- < ים סוף
- < הים הגדול
- < ים כנרת
- < ירושלים
- < ערבות מואב

פסוקים ב - ד

ביאורי מילים:

(ב) חורב= _____ קדש ברנע= _____

(ג) בעשתי עשר= _____ (ד) עשתרות= _____

שאלות:

1. א. מה הוא מרחק ההליכה מסיני לכניסה לגבול ארץ ישראל?

_____

עיין ברש"י.

ב. כמה זמן לקח לבני ישראל ללכת מסיני לגבול ארץ ישראל?

_____

2. כתוב **תאריך, חודש, ושנה** (ליציאת מצרים) בהם דיבר משה בערבות מואב:

_____

3. "ויהי ב40 שנה"

מדוע משה בחר להוכיח את ישראל **דווקא** בסוף ימיו?

_____

4. "אחרי הכותו את סיחון"

מדוע לפי רש"י, דיבר משה אל ישראל **דווקא** אחרי הכותו את סיחון?

_____

5. **סיכום פסוקים א-ד**

תן **כותרות קצרות** לפסוקים א, ג, ד (מה הנושא של כל פסוק).

פסוק א _____

פסוק ג _____

פסוק ד _____

פסוקים ה - ח

ביאורי מילים:

(ה) הואיל= _____ (ו) רב לכם= _____

שאלות:

1. עיין ברש"י הראשון בפסוק א. וקרא שוב את פסוק ה. אילו 2 דברים עושה משה רבנו בסוף ימיו בערבות מואב?
א. _____

ב. _____

2. א. חידה לפסוק ו. הקף את היוצא דופן.

משכן. תורה. מנורה. סנהדרין. כלים. מקדש. שרי אלפים. שרי מאות.

נמק את תשובתך.

_____

קראו את פסוקים ז-ח.

ב. מה הנושא של פסוק ז? _____

ג. מה הנושא של פסוק ח? _____

3. א. באר על פי רש"י פסוק ז.

שכניו: _____ ערבה: _____

הר: _____ שפלה: _____

ב. עיינו בתרגום אונקלוס והעתיקו את המילה שפירושה "נגב" _____

ג. באיזה הקשר מזכיר רש"י את הר שעיר? ולמי הכוונה?
_____

4. "אילו לא שלחו מרגלים לא היו צריכים לכלי זיין" (רש"י).
מניין לומד רש"י שאם לא היו שולחים מרגלים לא היו צריכים להילחם בעמים? נמק את תשובתך.
_____

פסוקים ט-טז. מינוי שופטים

ביאורי מילים:

(יב) איכה= _____ (טו) שרי אלפים= _____

שאלות:

1. קרא פסוקים ט עד טז.

ציין 2 סיבות לקושי של משה להנהיג לבד את עם ישראל?

- א. _____
ב. _____

2. מתחו קו בין המילה לביאורה. (פסוק יג)

אנשים	מבינים דבר מתוך דבר
חכמים	מוכרים
נבונים	מדברים לעניין)לא ארוך מידי(/ ביישנים
ידועים לשבטכם	צדיקים

***בנוס:** מה הסתירה בין פסוק יג לפסוק טו, וכיצד מיישבים אותה?

טז- כא. ציווי לשופטים וציווי ירושת הארץ

ביאורי מילים:

(זז) לא תגורו= _____ (כא) עלה רש= _____
 ואל תחת= _____

שאלות:

1. על המילים "ואצוה את שופטיכם" בפסוק טז, מבאר רש"י, שהציווי הוא "הוו מתונים בדין".

באר את המילים הוו מתונים בדין. העזר ברש"י.

---

2. "בין אחיו ובין גרו" באר על פי רש"י.

בפסוק יז משה מצווה את הדיינים 3 ציוויים שנוגעים למשפט צדק. העתק את שלושת

הציוויים:

1. _____
2. _____
3. _____

בחר אחד מהציוויים, ותן דוגמא משלך למקרה בו הדיין צריך להתגבר ולשפוט צדק. (למשל: "כקטן כגדול תשמעון". הדיין מרחם על עני שאין לו אוכל, ולכן פוסק לטובתו של העני ולא לטובת העשיר).

הציווי _____ (מספיק מספר)

דוגמא משלך:

פסוקים כב-לט. חטא המרגלים

ביאורי מילים:

(כב) ויחפרו= _____ (כו) אביתם= _____ (כז) ותרנגו= _____
 'המסו את לבבנו'= _____ (כט) לא תערצון= _____ (לג) לתור=
 _____ (לו) זולתי= _____ (לז) התאנף= _____

שאלות:

1. "וייטב בעיני הדבר" (פסוק כג).
 מפורש בתורה שהיה טוב בעיני משה לשלוח מרגלים. אם כן,
הסבר על פי משלו של רש"י.

---

2. **הקף** את התשובה הנכונה: (לפי רש"י).
 לפני שהמרגלים נשלחו לתור את הארץ, המרגלים היו:
 א. רשעים.

ב. יהושע וכלב צדיקים, השאר רשעים.

ג. צדיקים

ד. בינוניים.

3. "ובדבר הזה אינכם מאמינים"

באיזה דבר? (העזר ברש"י).

ציין **לפי הרב קוק**, כיצד עלינו לתקן את חטא המרגלים?

פסוקים לט-מו. עונש חטא המרגלים וחטא המעפילים

ביאורי מילים:

(לט) לבז= _____ (מא) ותהינו= _____

(מג) ותזידו= _____

שאלות:

קראו את פסוק לט.

1. **מה חשבו ישראל** שיקרה לילדים שלהם? **ומה קרה בסוף** בגלל חטא המרגלים?

---

2. **הסבר** מהו חטא המעפילים? **נמק** מדוע זה חטא ולא דבר טוב?

---

3. **איזו חיה מוזכרת בפסוקים לט - מו?**

מדוע דווקא חיה זו מוזכרת ולא חיה רעה? (העזר ברש"י)

---

4. "ותשבו בקדש **ימים רבים** כימים אשר ישבתם"

עיין ברש"י וציין. כמה זמן ישבו ישראל בקדש?

_____ **מנין** לומד זאת רש"י
